

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

155. An Sacerdos ad dandum Viaticum moribundo possit celebrare absque
prævia confessione? Ex qo à fortiori infertur, quod si Sacerdos, hausto
inscianter veneno, deficiente copia Confessarij, & ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

illum non damnarem, cum sequeretur sententiam satis probabilem, quam tenent viri doctissimi. Itaque, si casus occurrat, potest quis vel non communicare, vel si vult, communicet; præmissa tamen contritione de peccatis commissis.

RESOL. CLV.

An Sacerdos ad dandum Viaticum moribundo possit celebrare absque prævia confessione?

Ex quo à fortiori infertur, quod si Sacerdos, hausto inscienter veneno, deficiente copia Confessarij, sentiat paulatim vires sibi deficere, & mortem appropinquare, poterit quidem huiusmodi Sacerdos cum conscientia peccati mortalis, præmissa contritione, Missam celebrare absque confessione, ut seipsum communicare possit in eo mortis periculo, & etiam non jejunos in dicto casu.

Et apparet dispar ratio, quare sine vestibus non liceat celebrare pro dando Viatico infirmis, & liceat celebrare sine prævia confessione. Ex part. 9. tract. 3. Ref. 17.

Sup. contento in hoc, & seq. § supra in Ref. 148. à lin. 5. & pro parte, eursum in fine Ref. 150. & in Ref. 151. §. Ni obita. & in tom. 2. r. 1. Ref. 134. §. vlt. in principio.

§. 1. **N**egativè respondet Ochagavia de Sacram. Euchar. tract. 2. quest. 9. n. 5. ubi sic ait: [Non tamen probabilem iudicio sententiam Henricus in Summa, tom. 2. lib. 8. de Eucharist. cap. 47. asserentis, debere Sacerdotem sine præmissa Confessione suorum mortalium celebrare, cum ægrotus constitutus est in articulo mortis, & tenetur Sacram Communionem recipere, quia tunc non currit præceptum Communionis, cum non sit copia Sacramenti, quia Sacerdos nequit celebrare nisi debito modo, ut non posset Sacerdos ob eam causam sine vestibus sacris celebrare.] Ita ille.

2. Sed sententia Henricus non solum est probabilis, sed tenenda. Et ideò assero cum Fagundez Præcept. 3. lib. 3. c. 9. num. 4. ex Suarez, quòd si necessitas proximi in articulo mortis urgeat, ita ut necessarium sit Sacrum facere, & hostiam consecrare ad illum communicandum, & non detur copia Confessarij; rectè poterit sacerdos, habens conscientiam peccati mortalis, habita contritione, celebrare: quia illa necessitas proximi eo casu, ut propria reputanda est, iuxta illud: *Diliges proximum tuum, sicut teipsum.* Et ratio est: quia jam tunc dantur prædictæ duæ conditiones requisitæ ad celebrandum, & communicandum absque Confessione, nempe, necessitas urgens, & defectus copæ Confessarij: & parum refert, quòd illa necessitas non sit propria, sed proximi, cum pro propria habenda sit. Ex his à fortiori infertur, quòd si Sacerdos hausto inscienter veneno, deficiente copia Confessarij, sentiat paulatim vires sibi deficere, & mortem appropinquare; poterit quidem huiusmodi Sacerdos cum conscientia peccati mortalis, præmissa contritione, Missam celebrare absque Confessione, ut seipsum communicare possit in eo mortis periculo: imò nec solum jejunos; sed etiam post cibum, & non jejunos in eo casu ut seipsum communicaret, celebrare potest. Et ratio est: quia tunc communicat per modum Viatici: quo casu permittitur Communio non jejunis; & quia non datur copia Confessarij, & aliunde urget præceptum divinum communicandi in articulo & periculo mortis; atque adeò concurrunt prædictæ duæ circumstantiæ requisitæ, urgens necessitas, & defectus copæ Confessarij.

3. Nec obstat dicere in favorem Ochagavie, quòd prohibitio celebrandi sine vestibus est de jure positivo; prohibitio autem celebrandi absque prævia Confessione est de jure divino. Ergo, si ad dandum Viaticum moribundo, non est licitum celebrare

absque vestibus sacris; à fortiori non erit licitum celebrare sine prævia Confessione. Respondeo, quòd irreverentia celebrando sine vestibus sacris non potest in nostro casu aliunde compensari; irreverentia verò celebrando sine prævia Confessione potest compensari aliunde, nempe, per contritionem. Ergo est dispar ratio inter utrumque casum. Vnde apparet, quare sine vestibus non liceat celebrare pro dando Viatico infirmis, & liceat celebrare sine prævia peccatorum Confessione. Vide alias rationes penes Cardinalem Lugo de Sacrament. Eucharist. disputat. 14. sect. 5. num. 108. & seq. Et ita nostram sententiam affirmativam contra Ochagaviam tenet etiam Adamus Tannerus tom. 4. disput. 5. q. 8. dub. 2. num. 36.

RESOL. CLVI.

An Sacerdos, si nò adsit copia Confessarij, possit absque prævia confessione perficere Missam, in qua hostia consecrata celebrans mortuus est?

Et an ad hoc teneatur?

Et advertitur, quod seposito scandalo Sacerdos in mortali constitutus possit excusari à Sacrificio alterius perficiendo, si moraliter vix possit contritionem elicere. Ex part. 9. tr. 3. Ref. 14.

§. 1. **A**D hunc casum respondet Joannes Præpositus in 3. part. D. Thom. q. 80. ar. 5. dub. 3. n. 19. [Si post consecrationem, etiam unius speciei, celebrans moriatur, vel deficiat, nec adsit alius, qui Sacrificium perficiat, præter Sacerdotem peccatorem; hic potest, & tenetur, etiam non præmissa Confessione, (quam suppono non posse instituire,) Sacramentum perficere, & communicare: nam major est obligatio Sacrificij perficiendi, quam præmittendi Confessionem communioni, & absolute censetur grave, quòd Sacrificium imperfectum remaneat: unde necessitas illius complendi abundè sufficit, ut possit aliquis omnia Confessione communicare.]

2. Adverte tamen, quòd, seposito scandalo, Sacerdos in mortali constitutus possit excusari à Sacrificio alterius perficiendo, si moraliter vix possit contritionem elicere: nam, quamvis homini non desit divinum auxilium ad huiusmodi contritionem elicendam; interdum tamen potest ita multis mortalibus implicari, & tam diuturna peccandi consuetudine, ut sit illi difficillimum, & moraliter impossibile, perfectam contritionem elicere: quo casu, cum non offerat imperfectum Sacrificium, sed ab alio inchoatum relinquat imperfectum, ad quod perficiendum non tenetur, si non possit cum dispositione necessarii requisita, videtur, quòd non teneatur Sacrificium ab alio inchoatum perficere, si, moraliter loquendo, vix possit adferre congruam dispositionem, sed quod possit relinquere imperfectum, circa quam imperfectiorem solum permissivè se habet.] Hac omnia Præpositus, qui citat Sotum, & Toletum.

RESOL. CLVII.

Enumerantur casus, in quibus tenetur Sacerdos præmittere confessionem adversus alios contrarii sentientes. Ex quo deducitur, quod quando privilegium est necessarium ad servandum aliquod præceptum divinum, tenetur homo uti privilegio, ut servet illud; quando verò præceptum est humanum, probabilis est sententia, quod non tenetur homo uti privilegio; ut si sit cessatio à Divinis in aliqua Civitate, & concedatur facultas alicui Ecclesie, ut in ea agatur res Sacra, tunc probabile est, quod non tenetur populus audire Missam. Ex part. 9. tract. 3. Ref. 13.

§. 1. Pp

Sup. hoc si gnanter in Ref. 1. nor. præteritæ, paulo post initium, & in tom. 3. r. 1. Ref. 1. §. Et in uno.